

Myndigheten för yrkeshögskolan

Införande av en nationell referensram för kvalifikationer för livslångt lärande

SeQF, Regeringsuppdrag 2, 3 och 5

Återrapportering | 2015

Myndigheten för yrkeshögskolan

Diarienummer: MYH2015/1371

ISBN: 978-91-87073-56-4

Omslagsbild: ©Copyright X-RAY FOTO/Leif Johansson

Återrapportering av delar av regeringsuppdrag 2015 med anledning av införande av en nationell referensram för kvalifikationer för livslångt lärande

Sammanfattning

Regeringen beslutade i augusti 2015 om införandet av ett svenskt ramverk för kvalifikationer för livslångt lärande. Delar av ramverket träder i kraft den första oktober 2015 och fullt ut vid årsskiftet. Detta innebär bland annat att det svenska ramverket för kvalifikationer regleras i en egen förordning och att Myndigheten för yrkeshögskolan är den som ansvarar för att samordna och fatta beslut om att koppla kvalifikationer utanför det offentliga utbildningssystemet till SeQF.

Myndigheten för yrkeshögskolan har regeringens uppdrag att förbereda insatser med anledningen av införandet av en svensk referensram. Av regeringens fem uppdrag till myndigheten rörande införandet av en nationell referensram för kvalifikationer för livslångt lärande redovisas i denna rapport tre uppdrag nämligen, rutiner kring ansökningsprocessen, webbaserad sammanställning samt myndighetens planerade informations- och implementeringsinsatser. De två övriga uppdragen redovisas i separata rapporter.

Myndigheten har påbörjat utvecklingen av ett enkelt, lättförståeligt och effektivt IT-system. Det IT-system som idag hanterar ansökningar om att få ingå i yrkeshögskolan och som myndigheten utvecklat med externa IT-konsulter, bedöms vara en bra teknisk plattform att utgå ifrån för ansökningar att ansluta kvalifikationer till den svenska referensramen. IT-systemet kommer att vara i drift första kvartalet 2016.

Webbplatsen, www.seqf.se, kommer att bli navet för informations- och implementeringsarbetet av det svenska kvalifikationsramverket. Kvalifikationer som inplacerats i ramverket av regeringen samt de nya kvalifikationer utanför det offentliga utbildningssystemet som via ansökan och beslut av Myndighetens för yrkeshögskolans GD inplacerats i SeQF, kommer alla att publiceras och vara sökbara på www.seqf.se.

En plan för information om och implementering av det svenska SeQF är framtaget där följande målgrupper anges:

- Arbetsgivarorganisationer,
- Fackliga organisationer,
- Folkbildningen,
- Skol- och utbildningsmyndigheter som exempelvis Skolverket,
- Myndigheter med egna befattningsutbildningar som berör myndighetens ansvarsområde som exempelvis Tullverket med sin Tullskola,
- Privata utbildningsanordnare och ägare av kvalifikationer som exempelvis Sveriges Byggindustrier,

- Studie- och yrkesvägledare och andra vidare kommunikatörer samt
- Slutanvändaren, den enskilda individen

Informations- och implementeringsarbetet kommer att bedrivas via bland annat möten, konferenser, framtagning av riktat informationsmaterial till de olika målgrupperna samt skapande av ett "ambassadörsnätverk" bland intressenterna. Ambassadörerna blir de som för vidare informationen och implementeringen inom sina egna organisationer/myndigheter.

Innehåll

Sammanfattning	1
1 Regeringsuppdragen	4
2 Inledning	5
3 Rutiner kring ansökningsprocessen och webbaserad sammanställning	5
3.1 Beskrivning av IT-systemet	5
3.2 IT-stödets olika funktioner	6
3.3 Publicering och sammanställningar av kvalifikationer	6
3.4 Arbetsprocess	6
3.5 Lansering	7
3.6 Fortsatt arbete	7
3.7 Utvecklingen av nationell kvalifikationsdatabas	7
3.8 Övriga insatser som rör ansökningsprocessen	7
4 Plan för information om och implementering av SeQF	8
4.1 Syfte	8
4.2 Strategi	8
4.3 Mål	8
4.4 Målgrupper	9
4.4.1 Arbetsgivarorganisationer	10
4.4.2 Fackliga organisationer	10
4.4.3 Folkbildningen	10
4.4.4 Myndigheter med myndighetsutbildningar	10
4.4.5 Utbildningsanordnare och ägare av kvalifikationer	10
4.4.6 Studie- och yrkesvägledare	11
4.5 Nationell startkonferens	11

1 Regeringsuppdragen

Myndigheten för yrkeshögskolan har av regeringen fått i uppdrag att vidta förberedelser med anledning av införandet av en svensk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande. Myndigheten ska till regeringen redovisa följande:

1. Utkast till en referensrapport som Sverige åtagit sig att presentera för den rådgivande gruppen för den europeiska referensramen.
2. Rutiner kring ansökningsprocessen.
3. Föreslå hur en webbaserad sammanställning av samtliga kvalifikationer och deras nivåer i den nationella referensramen kan göras på ett kostnadseffektivt sätt.
4. Föreslå hur nivåerna i den nationella referensramen kan införas i relevanta kvalifikationsdokument inom det offentliga utbildningssystemet
5. Myndighetens förberedelser av informationsinsatser till intressenter och framtagande av informationsmaterial.

Det första och fjärde deluppdraget redovisas i separat rapporter. I denna rapport redovisas myndighetens arbete med deluppdrag 2,3 samt 5.

Regeringsuppdragen rör ansökningsprocessen, publicering av kvalifikationer anslutna till det svenska kvalifikationsramverket samt informationsinsatser.

I Sverige är Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) nationell samordningspunkt (NSP) för det europeiska ramverket för livslångt lärande, EQF. Det innebär att MYH är Europakommissionens kontaktpunkt i Sverige och att myndigheten samordnar frågor rörande EQF för Sveriges del. Detta sker i samråd med andra berörda myndigheter. MYH är också den myndighet som på uppdrag av regeringen har föreslagit hur en nationell referensram för kvalifikationer kan utformas.

Regeringen beslutade i augusti 2015 om införandet av ett svenskt ramverk för kvalifikationer för livslångt lärande. Delar av ramverket träder i kraft den första oktober 2015 och fullt ut vid årsskiftet. Detta innebär bland annat att det svenska ramverket för kvalifikationer regleras i en egen förordning och att Myndigheten för yrkeshögskolan är den som ansvarar för att samordna och fatta beslut om att koppla kvalifikationer utanför det offentliga utbildningssystemet till SeQF.

2 Inledning

Myndighetens utgångspunkt har varit, när det gäller ansökningsprocessen, att skapa ett enkelt, lättförståeligt och effektivt IT-system. Det IT-system som idag hanterar ansökningar om att få ingå i yrkeshögskolan och som myndigheten utvecklat med externa IT-konsulter, bedöms vara en bra teknisk plattform att utgå ifrån för ansökningar att ansluta kvalifikationer till den svenska referensramen. Systemet ska också kunna användas för att göra relevanta sammanställningar av kvalifikationer utifrån olika intressenters behov.

När det gäller informationsinsatser för den nationella referensramen som regeringen beslutade om den 27 augusti 2015, redovisar myndigheten här en plan för information och implementering av ramverket.

3 Rutiner kring ansökningsprocessen och webbaserad sammanställning

3.1 Beskrivning av IT-systemet

Myndigheten har, som nämns ovan, valt befintlig en IT-plattform, kallad Mina Sidor, för att utveckla det IT-stöd som krävs för att kunna ta emot och hantera ansökningar om nivåplaceringar för kvalifikationer inom SeQF-ramverket. Vidare kommer publiceringen av kvalifikationerna ske på www.seqf.se, den webbsida som myndigheten tog fram redan 2012 och som är ett informationsnav för det svenska SeQF. Inledningsvis kommer myndighetens befintliga databaser att användas för lagring och publicering av alla nya beslutade kvalifikationer som kommer att vara anslutna till det svenska kvalifikationsramverket.

Tekniskt är IT-plattformen (servrar, databaser) och verktyg (program, kod) baserad på Microsoft teknik och webben och dess innehåll är utvecklad på EPi-Server.

Myndigheten har gjort dessa val av praktiska och ekonomiska skäl. Att utveckla ett helt nytt och fristående IT-stöd hade inte varit förenligt med myndighetens IT-strategi tillika inte varit kostnadseffektivt.

I en första etapp i utvecklingen av IT-stödet har vissa funktioner och rutiner avgränsats, till exempel hantering av avslag, överklagan och återkallande av ansökan. Detta görs manuellt till dess att behov och kunskap finns om hur IT-stödet ska utformas mer i detalj. Även externa integrationer, till exempelvis SUSANA-navet¹ görs i ett senare skede.

---

¹ Den databas som hanterar information som presenteras på www.utbildningsinfo.se

3.2 IT-stödets olika funktioner

För att kunna ansöka om att få en kvalifikation inplacerad i referensramen måste först en ansökan om användarkonto ske. Ansökningsformulär för detta finns på Mina Sidor. Därefter kan den som ansöker skapa en användaridentitet och komma åt funktionen för att skapa ansökan. I samband med att ansökan skickats in till myndigheten ska även ansökningsavgiften erläggas. Först när detta har skett behandlas ansökan av myndigheten.

En handläggare på myndigheten bedömer om ansökan uppfyller de krav som dels ställs på själva ansökan, dels ställs på de kvalifikationer som ska anslutas till SeQF. I detta läge kan myndigheten begära kompletteringar från utfärdaren av kvalifikationen om ansökan bedöms bristfällig. När ansökan bedöms vara komplett lämnas den vidare till Rådet för kvalifikationer för livslångt lärande för rekommendation till myndighetschefen inför beslut.

När ett beslut har fattats av myndighetschefen expedieras det till utfärdaren av kvalifikationen som ansökt om anslutning till SeQF.

3.3 Publicering och sammanställningar av kvalifikationer

Kvalifikationer som beslutas ingå i SeQF publiceras på www.seqf.se som anpassas för att ge tydlig information till enskilda personer, arbetsgivare och utbildningsanordnare samt andra intressenter. När kvalifikationen är publicerad på www.seqf.se kommer det att finnas möjlighet att söka och sortera kvalifikationer utifrån olika aspekter som exempelvis verksamhetsområde, kvalifikationer fastställda av regeringen samt utfärdare av kvalifikationer.

IT-systemet kommer att ge möjlighet för handläggare på myndigheten att söka och redigera kvalifikationen efter beslut.

3.4 Arbetsprocess

För att ta fram IT-stödet har ett projekt tillsatts med både interna (verksamhet) och externa (systemutvecklingsleverantör) resurser. Projektet bedrivs enligt Tietos modell PPS – Praktisk Projektstyrning. Modellen är verksamhetsstyrd, det vill säga verksamheten styr utformningen av IT-stödet med tydliga beslutspunkter under projektets gång.

Projektet är indelat i fyra faser, planering, genomförande, förvaltning och avveckling. Resultatet av fasen planering är ett projektdirektiv, ett styrande dokument som reglerar projektets genomförande.

Fasen genomförande är indelad i olika aktiviteter, design, utveckling, test och drift. Under design tas krav fram och lösning utformas på ett teoretiskt plan. Under utvecklingen realiseras lösningen.

Utvecklingen bedrivs agilt och enligt "prototyping"-modellen, det innebär att mindre avgränsade avsnitt utvecklas och visas för verksamheten vid täta avstämningar. Möjlighet ges därmed för verksamheten att kontinuerligt anpassa lösningen så att slutprodukten blir så bra som möjligt.

Test genomförs i en längre period, en så kallad acceptanstestkontrollperiod, där verksamheten och efter framtagna testfall provar IT-stödet och slutligen lämnar sitt accept till att driftsätta det. Drift är själva tillfället då IT-stödet flyttas från testmiljö till produktionsmiljö och innebär att applikationen kan användas av samtliga målgrupper.

Förvaltningsfasen syftar till att projektet följer upp och summerar projektarbetet för eventuella förbättringar samt säkerställer att förvaltningsansvariga känner sig komfortabla med att förvalta IT-stödet. När systemet är igång avvecklas projektet.

3.5 Lansering

Projektet beräknar att kunna driftsätta IT-stödet i mitten av januari 2016 och att projektet kan vara fullt avvecklat i början av februari 2016.

3.6 Fortsatt arbete

Efter lansering av första etappen är planen att tillgängliggöra och kvalitetssäkra uppgifterna om de anslutna kvalifikationerna till en nationell databas, SUSNA-navet, samt den europeiska webbsidan och databasen.

Utöver detta så kommer fler rutiner att automatiseras och byggas in i IT-stödet. Den exakta omfattningen av det fortsatta arbetet bestäms efter lansering och kommer att ske inom ramen för ett nytt projekt. Avslutningsvis behöver IT-stödet användas en period för att utvärdera vilka ytterligare modifieringar och kompletteringar som krävs.

3.7 Utvecklingen av nationell kvalifikationsdatabas

Under förutsättning att medel tillförs har myndigheten för avsikt att som etapp två i IT-systemet för det svenska kvalifikationsramverket utveckla och skapa en nationell databas för kvalifikationer. En förstudie hur en nationell databas kan gestaltas och kopplas till den europeiska togs fram 2013 och bifogas som bilaga.

3.8 Övriga insatser som rör ansökningsprocessen

Utöver det som nämns ovan arbetar myndigheten med framtagande av föreskrifter och anvisningar för ansökan. Handläggningsrutiner för ansökan samt utveckling av olika dokument, som exempelvis beslutsdokument, är också insatser som genomförs under hösten 2015.

4 Plan för information om och implementering av SeQF

4.1 Syfte

Syftet med denna plan är att öka medvetenheten om SeQF/EQF och ramverkets möjligheter för målgrupperna. Målet är också att få olika intressenter att engagera sig i informationen om och implementeringen av SeQF/EQF i allmänhet och utvecklingen av SeQF i synnerhet.

4.2 Strategi

Informationen och kommunikationen kring utvecklingen av SeQF enligt regeringens önskemål ska vara tydlig, lättåtkomlig, lättbegriplig och ge möjlighet till dialog. Intressenterna ska på ett enkelt sätt kunna ge synpunkter och inspel på olika utkast och förslag som myndigheten gör dels utifrån olika regeringsuppdrag, dels utifrån myndighetens egna initiativ.

4.3 Mål

Målen för information- och implementeringsplanen för SeQF/EQF har sin utgångspunkt i SeQF:s verksamhetsmål, som i sin tur utgår ifrån dels regeringsuppdrag, dels egna ställningstaganden från myndigheten. En viktig utgångspunkt är att även andra myndigheter och andra intressenter deltar i den grupp som ska svara för information och implementering. Nedan anges planerade informations- och implementeringsinsatser.

Mål för SeQF:s Informationsgrupp som ansvarar för framtagning av informationsmaterial, information och utveckling av webbplatsen www.seqf.se
Målgrupperna ska uppleva att det är lätt att förstå varför ramverket arbetas fram, vem som ansvarar samt vilka som är engagerade. Den interna målgruppen ska ha hög kännedom om ramverkets syfte.
Målgrupperna ska uppleva att det är lätt att förstå hur EQF, SeQF och Bolognaprocessen förhåller sig till varandra. Den interna målgruppen ska ha hög kännedom om förhållandet mellan EQF, SeQF och Bolognaprocessen.
Målgrupperna ska uppleva att det är lätt att förstå hur kvalifikationer utanför det offentliga utbildningssystemet kan bli inkluderade i ramverket. Den interna målgruppen ska ha hög kännedom om hur kvalifikationer utanför det offentliga utbildningssystemet kan bli inkluderade i ramverket.

Mål för NSP:s IT SeQF-projektet som ansvarar för att skapa rutiner och ett elektroniskt ansökningsförfarande för hanteringen av anslutningen av nya kvalifikationer till det svenska ramverket, SeQF.
De externa målgrupperna som har för avsikt att ansöka om anslutning av sina kvalifikationer till SeQF ska ha kunskap om hur det elektroniska ansökningsförfarandet fungerar genom utförliga manualer.
Se över och utveckla webbplatsen seqf.se. Webbplatsen kommer att vara navet dels för hela ansökningsförfarandet dels för information om implementering av ramverket.
IT SeQF-projektet kommer också att ansvara för skapande en nationell databas för kvalifikationer kopplade till det svenska SeQF.
Målgruppen ska på ett lättillgängligt sätt kunna tillgodogöra sig databasens innehåll.

4.4 Målgrupper

Olika intressenter som kommer att beröras av SeQF/EQF är arbetslivets organisationer, myndigheter, högskolor och universitet, utbildningsanordnare, skolhuvudmän, olika studerandeorganisationer och allmänheten. Här är det viktigt att de som har övergripande informationsansvar i ovanstående organisationer/myndigheter har goda kunskaper om kvalifikationsramverket och tillgång till information om SeQF som kan spridas inom den egna organisationen/myndigheten. Det bör finnas ett allmänt lättillgängligt informationsmaterial om SeQF till denna målgrupp.

Planen är att under 2016 skapa ett "ambassadörsnätverk" bland intressenterna. Ambassadörerna blir de som för vidare informationen och implementeringen inom sina egna organisationer/myndigheter. NSP/myndigheten håller ambassadörerna uppdaterade kring vad som händer med SeQF/EQF via exempelvis konferenser, möten och riktat informationsmaterial.

Primära externa målgrupper:

- Arbetsgivarorganisationerna,
- Fackliga organisationer,
- Folkbildningen,
- Skol- och utbildningsmyndigheter som exempelvis Skolverket,
- Myndigheter med egna befattningsutbildningar som berör myndighetens ansvarsområde som exempelvis Tullverket med sin Tullskola,
- Privata utbildningsanordnare och ägare av kvalifikationer som exempelvis Sveriges Byggindustrier,
- Studie- och yrkesvägledare och andra vidare kommunikatörer samt
- Slutanvändaren, den enskilda individen

4.4.1 Arbetsgivarorganisationer

De stora arbetsgivarorganisationerna har på central nivå sett nyttan med ett svenskt kvalifikationsramverk. Det som nämns från dessa organisationer är att ett svenskt ramverk för kvalifikationer på ett bra sätt synliggör alla de kvalifikationer som kan förekomma i arbetslivet. Möjligheten att ansluta arbetslivets kvalifikationer skulle också stärka kvaliteten på arbetslivets internutbildningar. Regionalt och längre ut i arbetslivets organisationer är kunskapen om ramverket varierande och sannolikt bristfällig. En utmaning är att informera och implementera EQF och SeQF bland de regionala och lokala arbetsgivarorganisationerna och visa på den direkta nyttan med ramverket.

En viktig arbetsgivargrupp är de små och medelstora företagen som till antalet är många och som förväntas vara en viktig aktör för nyanställning. Deras branschorganisation Företagarna blir för denna grupp den som myndigheten kommer att kommunicera med.

4.4.2 Fackliga organisationer

De fackliga organisationerna ser sannolikt nyttan med SeQF/EQF för att kartlägga och se vilka kvalifikationer deras medlemmar har, framför allt för de som inte har någon formell utbildning eller de som skaffat sitt yrkeskunnande via internutbildning. SeQF synliggör yrkeskunnande för de som står i begrepp att byta arbete eller av olika skäl riskerar att bli av med jobbet och hamna i någon form av omställningsåtgärder.

4.4.3 Folkbildningen

Folkbildningen i Sverige har en omfattande verksamhet genom studieförbunden och folkhögskolorna. Vissa folkhögskolor har visat intresse att ansöka och ingå med sina kvalifikationer i SeQF. Folkbildningsrådet blir den part som myndigheten kommer att samverka med för att sprida information om det svenska ramverket.

4.4.4 Myndigheter med myndighetsutbildningar

Det finns myndigheter som bedriver och ansvarar för egna utbildningar som leder till olika befattningar inom myndigheternas verksamhetsområde. I utvecklingen av och framväxten av det svenska ramverket, visade flera myndigheter intresse att med sina kvalifikationer få ingå i ramverket. Exempel på sådana myndigheter är Tullverket, Kriminalvården, Myndigheten för samhällsskydd och bevakning samt Kustbevakningen.

4.4.5 Utbildningsanordnare och ägare av kvalifikationer

De som bedriver utbildning eller äger kvalifikationer utanför det offentliga utbildningssystemet är en viktig målgrupp då de till det nationella rådet för kvalifikationer kan ansöka om att få sina kvalifikationer inkluderade i kvalifikationsramverket. Denna målgrupp är mycket differentierad och utmaningen ligger i att ta fram informationsmaterial som passar de olika intressenterna i målgruppen.

4.4.6 Studie- och yrkesvägledare

Vägledarna är sannolikt den viktigaste målgruppen när det gäller att för den enskilda individen visa på nyttan och möjligheten med ett kvalifikationsramverk. Utmaningen blir att utveckla informationsmaterial anpassade till denna målgrupp, material som hjälper vägledarna att pedagogiskt förklara vad ramverket konkret kan betyda för den enskilde individen.

4.5 Nationell startkonferens

Den 11 november 2015 genomförs i Västerås en nationell startkonferens som vänder sig till ramverkets alla tänkbara intressenter/målgrupper. Konferensen ska ses som startpunkten för implementeringen av det svenska ramverket. Konferensen genomförs därför med andra myndigheter som alla har regeringsuppdrag närliggande MYH och som fokuserar på EU-verktyg och utbildningssystemets möjligheter att matcha arbetslivets efterfrågan på kompetens mot individens kvalifikationer. De myndigheter som samverkar med myndigheten kring konferensen är Skolverket, Arbetsförmedlingen och Universitets- och högskolerådet.

Konferensen vänder sig till representanter från arbetslivets organisationer, regionala organ med ansvar för regionala kompetensplattformar arbetsförmedlingar, bemannings- och rekryteringsföretag samt beslutsfattare och ansvariga för utbildning inom statliga myndigheter, kommuner, lärosäten, folkbildning, företag med flera.

Förutom allmän och specifik information om ramverket kommer sex teman att behandlas under konferensen som har koppling till SeQF:

- 1. Validering synliggör det informella lärandet**

Validering är länken mellan individens reella kompetens och en kvalifikation kopplad till ramverket.

- 2. Dokumentation av kvalifikationer**

Europass är gemensamma europeiska dokument som synliggör en individs kunskaper, färdigheter och kompetenser på ett enhetligt och enkelt sätt.

- 3. Kvalitetssäkring av kvalifikationer**

Hur kan kvalitetssäkring bidra till att skapa tillit för varandras kvalifikationer?

- 4. På väg mot en kvalifikation**

Hur kan vi skapa flexibla vägar inom yrkesutbildning mot en examen eller certifikat?

- 5. Kvalifikationer och kompetenser i matchning**

Synliggöra och kommunicera resultat av lärande med hjälp av digital matchning mellan lediga jobb och arbetssökande.

- 6. Ramverket för högre utbildning och SeQF**

Bolognareformen – ramverket för högre utbildning som infördes 2007, och nu ett ramverk för livslångt lärande. Hur förhåller sig de två ramverken till varandra?